

SENIORS

Igls seniors da Ziràn-Muntogna da Schons passan la ple viglia pünt cüvierta digl Grischùn ca traversa igls Ragn a Rueun.

FOTO MAD

Egna leava spassageada

La proxima spassageada digls seniors da Ziràn-Muntogna da Schons à liac igls 7 d'october (data d'untgida igls 14 d'october). Quella magna da Gliànt a Rueun a turnànd via Schnaus puspe a Gliànt.

Igl e egna leava spassageada da var 3 ½ uras. La rimnada e a las 9.00 sen la plaza da posta a Ziràn. La posta par Tüsàn parta a las 9.12. Igl tren riva a Gliànt a las 10.30. Igl café d'ansolver dat igl an l'ustreia Tödi. Da Gliànt magna igl tur par l'ing digl Ragn posteriur a Rueun, passànd la ple viglia pünt curvatada digl Grischùn. La veia anavos magna sur Gula, Mulin Sut a Schnaus anavos a Gliànt. La pössa da miezgi vean fatga agl conturn da la tgapluta s. Gula.

Igl tren da Gliànt parta a las 16.24. La rivada a Ziràn e a las 17.46. La sirànza e tögssa da mintgegna a mintgegn. Igl e da risguardar las masiras parveia da corona.

Las anunzgas en da tarmeter antoca gliendegs, igls 4 d'october a Maria Suter (079 880 55 21) near a Gaudenz Janett (091 661 13 18). Igl program detaigieu po vagnir retratg da Gaudenz Janett (gaudenz.janett@bluewin.ch).

DARTGIRA REGIONALA VIAMALA

Egna vize-parsura

La populaziùn da la Regiùn Viamala à gieu d'ocupar igl vize-presidi da la sia dartgiralra fegn d'eanda passada. La tschearna agls 19 vaschinadis à purto egn resultat fetsg stretg an favur da la candidata Nicole Lenz-Hassler.

BARTOLOMIE TSCHARNER/FMR

La raschùn par quella ligida extraordinaria e stada quella, c'igl parsura an ufezi, Andreas Bott da Ziràn-Reschen, à demissiun par la fegn d'avregl digl on vagnaint. «Jou cumplanesch alura 65 ons, Cumbagn ca la lescha grischùna preveza, c'igls darschaders dastgan restar an ufezi antocan 68 ons, ve jou demissiun, parquegl ca jou sund ancunter quella disposiziùn», motivescha Andreas Bott la sia demissiun antainfer la perioda d'ufezi regulara ca feta igls 31 da dezember 2024. Parquegl e'gl stro d'ocupar pigl aprem igl presidi. Sco parsura e vagnida ligida an tschearna quieta Regula Sträsler da Masagn, c'e antoca da qua vize-parsura da la dartgira regionala. Ella vean ad antrar an ufezi igls 1. da matg 2022.

Resultat fetsg stretg

Parquegl c'igl e antro duas anunzgas pigl vize-presidi, à gl alura car do egna tschearna avierta agls 19 vaschinadis da la regiùn. Amaduas candidaturas en vagnidas purtadas da la PBD/AdC e' preschanto cun las parsunas Nicole Lenz-Hassler, Caira, a Gian-Luca Michael da Ziràn dus candidaturas fetsg bagn qualificadas, siand amadus giurists ad actuars da dartgiras. Las votàntes ad igls votàntes en oramai stas avànt egna dezisiun betga sempla an vesta a las qualificaziùns digls candidats. Quegl samussa agl resultat fetsg stretg: Nicole Lenz-Hassler à domino la tschearna cun 1690 vuschs (50,3%), 10 vuschs sur igl ple absolut, a Gian-Luca Michael à cuntan-

Nicole Lenz-Hassler e vagnida ligida sco nova vize-parsura da la Dartgira regionala Viamala.

FOTO MAD

schien 1651 vuschs (49,1%) a 18 vuschs en idas a diferaints candidats (0,6%). La dezisiun an favur da Nicole Lenz-Hassler à do igls tres vaschinadis Tumleatga, Masagn a Scharons, dafartànt ca Michael à obtanieu la maioritad da las vuschs an 12 digls 19 vaschinadis.

La repartiziùn regionala

Parquegl ca Nicole Lenz-Hassler vean a sacasar a Scharons, vagnan ad ir agl avagnir amadus ufezis presidials an la regiùn da dafor las Veiasmalas. Antoca da qua ear'igl tant sco egn usit nunscret da repartgir quels ufezis tràntes las subregiùns. Avànt las tschearnas cara parquegl d'udir qua a tscha igl giavisch da taner igl vize-presidi davains las Veiasmalas. Analisànd igls resultats digl scrutini, bad'ign ear ca Gian-Luca Michael à obtanieu prest 60% da las vuschs agl sid da las Veiasmalas. Quegl munta oramai, ca la plepart digls votàntes an las tres valadas da Schons, Avras a Valragn vessan bugent mantanieu que usit betga scret. «Pigl mumaint vainsa ansuma egna constelaziùn ideala», dat Andreas Bott d'antalir. «La dartgira actuala cunsista da tschentg dunas a tschentg umens, a tres darivan digl sid da las Veiasmalas. La repartiziùn regionala e dantant betga dezisiva. Dezisiva e sulemanteg la competenza professiunala. A quella e sirameing stada dada d'amaduas varts», concluèda el. Igl 2023 à liac las proximas ligidas ordinarias, a caschùn da las qualas l'antiera dartgira à alura da sapreschantar a la tschearna.

«Mort ad Andeer»

Dus matatschs tsgatan egn satgcadoss agl Ragn davains Andeer. Quel cuntegna atgnameing l'antier istorgia digl tearz roman criminal da Rita Juon da Masagn, igl qual e cumaprieu dacurt.

BARTOLOMIE TSCHARNER/FMR

Rita Juon e betga quella ca fa grànds plans avànt c'antschever a scriver. Igls sieus sul agid e la sia rimnada da notizgas sen numerus zedelegns, co ella tradescha an egna raschieni. Mo igl e tutaveia betg ascheia, ca quels screts rivan igls egn trànter igls oters ad ascheia sadat alura l'acziùn digl cudesch pletost a la casuala. Rita Juon à egn grànd anschegn da mena pearder la survesta sur da la sias numerusas istorgias paralelas c'ella antretschca cun d'ün admirabel la finala ad egn'istorgia cumplensiva: Igl para, sco sch'ella prandess egn tozel zugls par far egna tar-schola landeror. Igls zugls cunsistan da tàntas scenas ca raquentan la veta, igls fatgs ad igls partratsg da las parsunas ca giojan egna rola agl roman.

Diferaints fils da las istorgias

Rita Juon à ear egn fegn sensori dad adigna catar igl mumaint adato par concluder egna scena, par c'igl fetschi cuvedas da leger la proxima a forza ànc egna, par alura puspe vagnir a saver, co la scena dad avànt cuntinueschi. Da quella maniera à ella cumponieu egn cudesch da bundànt tschient scenas ca samidan l'egna suainter l'otra sco la bischa. Quegl e egna tecnica da scriver captivànta. «Mo jou safetsch pocs panziers parveia da tenica da scriver», scuntergi duna Rita. «Las scenas correspundan agls diferaints fils da las istorgias digls protagonistas a tutas en basignevas, parquegl e'igls liacs digl raquent midan trasor.» Quellas midadas anetgas a cuntinuadas caracteriseschan oramai la moda a maniera da scriver da Rita Juon. Natiralmeing ca la spearta suces-

siùn da las scenas fa c'igl cudesch davainta currevel a fa marviglius da ligger anavànt, parquegl c'ign less adigna puspe vagnir a saver la cuntinuaziùn a surtut, co l'istorgia schegni, a tgi ca segi igl malfatschaint.

Egna disgratzga planisada?

Mo tant dastg'ign tradir, igls malfatschaints en quest eada atgnameing tgàns. Natiralmeing ca quels ànc egn patrùn, mo igl patrùn s'ampo da nut ca la parsuna ca sargata gest sen la pünt davains Andeer à egna tala tema da tgàns nurser tudestgs, c'ella sasfira perveia digls giaps s'arfatsgs ad igls daints gits. Egna casualitad tutga, pudess ign erer. Mo igl fatg c'igl patrùn sacumbregia betga par la disgratzgeada, a curt sessur s'absainta ear ànc egn'avdànta ca steva cun sieus cumpogn, egn renumo sculpcur talian, an la Tgea Rosales, lascha schminar, c'igl s'atracti d'egna disgratzga planisada. An la ramur digl flem, nign ca bada tgàns a giapar, ad ascheia resta la disgratzgeada nuncüvierta, cunzund parquegl c'igl à ear ànc do auas gràndas c'à curvato la bara cun belma a runo igl sacadoss gio' pigl litg digl Ragn, noua ca lez e vagnieu cato digls matatschs manzuos ca levàn atgnameing me ir a lavar ör. Natiralmeing c'i en stos interessos digl cuntegn digl satgcadoss.

La difficultasa tscheartga

Mo igl satgcadoss cuntaneva me egna bursa cun 150 fràncs a sainza num ni adressa digl possessur ad egna cuvearta ple grànda c'interessava betga propi igls matatschs. Igls daners àni investieu tut a la meta par cumprar egn veritabel indrez da lavar ör, quegl c'à lavanto da disfidànd digls geniturs c'en la finala vagnieu a

Rita Juon cuagl sieus tearz roman criminal c'e spir misteris a ca capetan trànter Andeer a l'Africa digl Sid.

FOTO BARTOLOMIE TSCHARNER

saver igl origin digls daners. Alura cumpara la polizeia – cuagl madem personal sco gea an tschels dus cudeschs. Mo igl gils gartegia betga da ni d'indentifizgear

la disgratzgeada ni da fastisar igl malfatschaint. Els en pletost fatschandos cun cadiptgear l'egn l'oter. Me parquegl c'egn ustier a catschadur s'affrican veva pears

igl contact cun la sia duna, c'eara an vacanzas an Europa, ànc igls fastitsg la finala mano an Svizra ad agl conto da banca agl Prinzipadi da Lichtenstein.

A tutanevna e davanto Andeer, surtut la Tgea Rosales, igl epizenter da l'istorgia spir misteris c'en la finala restos misteris agls polizists. Els ànc betga carò adavur, co meter an guila igls diferaints fils. Evidaint, ca que fatg à caschuno, c'igls avdànts d'Andeer ànc anschiet a far atgnas ponderaziùns par catar raspotas pigls motifs misterius da la mort da la Sidafricana a par las raschuns, c'igls cunsadaints da la Tgea Rosales, strusch cunscachaints agls indigens, earan svanieu surtura.

Amparada avierta

Igls «criminalists» d'Andeer, surtut igl pot, la sia tata ad igls giasts a la mesa canorta da l'ustreia Crusch Alva rivan tuts ad atgnas conclusions. Me la polizeia e betga buna da cumbinar igls fatgs digl cass, da maniera c'ear las ligidras ad igls ligiders dastgan far sesz quegl – ad els gartegi'igl sainza dubi d'eruir igls motifs da la disgratzga capitada sen la pünt davains Andeer. Sch'igls culpevels vagnan alura ànc mess a fearim, leza la sula l'amparada ca resta avierta.

Quegl e propi egna stupenta idea da Rita Juon, c'ella surlascha agls lecturs digl sieus tearz roman criminal d'unir igls fils digl malfatg. Ear quegl e egn element gartageu ca dat tensiùn agl cudesch a fa cuspir da liger el, ad ign e alura tut losch d'easser egn da quels c'ànc schlieu igls misteris.

Igls 8 d'october preschainta l'autura Rita Juon igl seas tearz roman criminal la sera a las 20.00 sen la plaza da scola a Masagn.